

ת"פ 30096/06/15 - מדינת ישראל נגד גיל קרמר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 30096-06-15 מדינת ישראל נ' קרמר
לפני כבוד השופט איתי הרמלין

בעניין: מדינת ישראל
ע"י עו"ד לילי קצב

המאשימה

נגד

גיל קרמר
ע"י עו"ד אבישג כהן

הנאשם

הכרעת דין

1. החלטתי לזכות את הנאשם מן העבירה המושלמת של שימוש ברכב ללא רשות ולהרשיעו בניסיון לעבור עבירה זו.

כתב האישום:

2. בכתב האישום המקורי הואשם הנאשם בעבירה של גניבת רכב. במהלך המשפט תוקן כתב האישום ויוחסה לנאשם עבירה של שימוש ברכב ללא רשות בגין שימוש בקטנוע של אדם אחר לקראת חצות הלילה ב-13.12.2014 ברמת גן.

הראיות וקבילותן:

3. מאור גואטה התלונן במשטרה ביום 14.12.2014 על כך שבמועד כלשהו שבין 12-14.12.2018 נגנב קטנוע השייך למעסיקו ומשמש אותו עצמו^[1]. הקטנוע מתוצרת קימקו מ"ר 118670 נגנב לדבריו מחניית בניין ברחוב ז'בוטינסקי 147 ברמת גן. בעדות נוספת שנגבתה ממנו ביום 28.12.2018 הוסיף גואטה כי הוא אינו מכיר בשם או במראה את הנאשם גיל קרמר^[2]. כל הראיות הקשורות בתלונה על גניבת הקטנוע הוגשו בהסכמת ההגנה.

4. בעדותה במשטרה ב-29.12.2014^[3] שהוגשה על ידי ההגנה במשפט, העידה גב' קרן יודקביץ', עמוד 1

שוטרת המתגוררת ברחוב בן שמן ברמת גן, כי ב-13.12.2014 לפני השעה חצות הסתכלה מחלון דירתה אל הרחוב בעקבות הפעלת אזעקה במפתח הקטנוע של בן זוגה. מהחלון ראתה אדם מוליך בידיו קטנוע בתוך חניון בן שמן שמאחורי המכללה למשפטים. אותו אדם העמיד לדבריה את הקטנוע בין מכוניתה למכוניתו של שכן. אחר כך ביצע פעולות שונות ובהן נטילת מוט ברזל ארוך מאיזור עמדת שומר החניון והשענתו על מכסה המנוע של רכבו של השכן. בשלב זה הזעיקה את בן זוגה והתקשרה למוקד 100 של משטרת ישראל כדי לדווח על אדם המנסה לגנוב קטנוע. בשום שלב לא הסירה לדבריה את עיניה מאותו אדם. בן זוגה ירד למטה כדי לבדוק אם נגרם נזק כלשהו לקטנוע שלו (שאינו זה שאותו הוביל האדם), ועוד בטרם הספיק להגיע למטה ראתה שוטרים מגיעים בריצה מכיוון רחוב בן גוריון, וכיוונה אותם באמצעות המוקדנית שאיתה הייתה על הקו אל האדם החשוד שאותו ראתה מתעסק עם הקטנוע, והם עצרו אותו. בעדותה הראשית במשפט מסרה גב' יודקביץ' דברים דומים למעט רמז לניתוק קשר עין רגעי מן האדם שהתעסק בקטנוע בעת שניגשה להעיר את בן זוגה[4]. העדה גם ציינה מפורשות כי ראתה את האדם החשוד "מתעסק" עם הקטנוע[5]. בחקירתה הנגדית הדגישה העדה כי הקטנוע שבו התעסק האדם שאותו ראתה מן החלון לא היה הקטנוע של בן זוגה[6]. העדה ציינה שזווית הראיה שלה הייתה טובה, הרחוב היה מואר[7], לא היה גשם משמעותי שהפריע לראות[8], והיא הבחינה אפילו בצבע חולצתו של האדם החשוד אף כי לא בתווי פניו. אף על פי שקיימת אי בהירות מסוימת בפרוטוקול העדות בעניין זה, דומה כי לפי עדותה לא היו במקום קטנועים נוספים על זה של בן זוגה ועל זה שבו אחז האדם החשוד[9].

5. השוטר זורי חי כתב בדו"ח פעולה[10] שהוגש חלף עדותו הראשית במשפט כי כאשר הגיע לחניון ברחוב בן שמן בליל האירוע מכיוון רחוב בן גוריון, הבחין בקטנוע מס' 1186170 חונה בין שתי מכוניות. ליד הקטנוע עמד כפוף הנאשם גיל קרמר ו"התעסק עם הקטנוע". סמוך לנאשם ראה השוטר לדבריו מקל עץ ארוך כמו של מעדר. על מושב הקטנוע היו חפצים קטנים שהשוטר סבור ששימשו אמצעים לניסיון לגנוב את הקטנוע[11]. לפי עדות השוטר במשפט, הוא ראה את הנאשם מתעסק בחפצים אלה ולכך התכוון כשכתב בדו"ח שראה אותו "מתעסק עם הקטנוע"[12]. השוטר הסביר את רישום השעות בדו"ח שלפיו טיפל באירוע ב-1:20 בעוד הקריאה התקבלה ב-23:47, בכך ששעת הטיפול שנרשמה היא שעת הזנת הדו"ח ולא השעה האמיתית של האירוע שבו טיפל[13].

6. בדו"ח הפעולה לא מצוין שהשוטר הזהיר את הנאשם בדבר זכותו לשתוק ובדבר זכותו להיוועץ עם עורך דין. בעדותו במשפט רמז השוטר כי לא הודיע לנאשם על זכויותיו כיוון שבשנת 2014 לא נהגו לעשות כן במשטרת ישראל[14]. השוטר הוסיף וטען ששורה שלמה שעניינה הודעה לחשוד על הסיבה למעצרו נשמטה מן הדו"ח[15]. הואיל והשוטר כלל לא הזהיר את הנאשם אינני מוצא מקום להביא כאן את הדברים שרשם בשטח מפיו של הנאשם, שאני פוסל אותם כראיה (ראו לעניין זה ע"פ 28090-02-15 (לוד) **מדינת ישראל נ' ארז אדרי** (2016)).

7. עדותו של הנאשם במשטרה[16] נגבתה באמצע הלילה - בשעה 02:43. הנאשם אמר בתחילה כי הוא מבין את זכויותיו ואינו מעוניין להטריד את עורך דינו הפרטי אלא מבקש לשוחח עם סניגור ציבורי. ממזכר של החוקר עולה כי התקשר לסניגוריה הציבורית, אך לא קיבל מענה. כמו כן שלח פקס

לסניגוריה[17]. הנאשם הכחיש בעדות כל קשר לקטנוע או שאמר דבר בעניין הקטנוע לשוטרים. לחלק משאלות השוטר סירב להשיב ולחלק מן השאלות השיב תשובות אוויליות. כך למשל לשאלה מדוע ניסה לגנוב את הקטנוע, השיב: "עם השטן תתחיל להתחכם ולא איתי". לשאלה האם אמר לשוטרים שהקטנוע הוא שלו, השיב: "זונה ושוטר ונהג מונית זה אותו הדבר". לשאלה אודות המקל והחפצים האחרים שנתפסו ליד הקטנוע השיב: "זה לשוד. הלכתי לשדוד [זקנה] לרסק לה את הגולגולת". לשאלה מדוע התכופף ליד הקטנוע השיב: "חרבנתי". במהלך עדותו חשד החוקר כי הנאשם הוא מכור לסמים עקב דיבורו האיטי, ושאל אותו בעניין זה[18]. בחקירתו הנגדית הסכים החוקר עם הסניגורית כי תשובות הנאשם בחקירה לא היו הגיוניות[19] וקשר זאת לכך שחשד שהנאשם הוא נרקומן. לדבריו, לא חשד שהנאשם חולה נפש ולא מצא מקום לתעד את החקירה, כשכוונתו היא לתיעוד חזותי או קולי[20].

8. הסניגורית טענה כי יש לפסול את עדותו של הנאשם במשטרה כיוון שתשובותיו התמוהות של הנאשם במשטרה היו צריכות להביא לכך שהחוקר יחשוד שמדובר במי שלוקה בנפשו ויתעד את העדות בתיעוד חזותי או לכל הפחות קולי, בהתאם להוראות סעיף 17 לחוק הליכי חקירה והעדה (התאמה לאנשים עם מוגבלות שכלית או נפשית), תשס"ו-2005. אציין כי בפרשת ההגנה לא הוגשו ראיות אודות מצבו הנפשי של הנאשם (שהוצגו בשלבים מוקדמים של המשפט כסניגורית קודמת ביקשה להפנות את הנאשם לבדיקה פסיכיאטרית, שאלה לא נשלח על ידי בשל התנגדותו ובשל תוכנם של המסמכים שהוצגו לי). סעיף החוק שהוזכר מציין כי חובת תיעוד (חזותי או קולי) מתקיימת כאשר דבר מוגבלות הנפשית של הנחקר מובא לידיעת חוקר המשטרה. הסניגורית טענה כי תשובותיו של הנאשם בחקירה העלו חשד מספיק בכך שמדובר בחולה נפש ובכך הקימו את חובת התיעוד. הואיל והנאשם כלל לא הודה בחקירתו במשטרה בגניבת הקטנוע או בשימוש בו וממילא עדותו במשטרה אינה נדרשת לצורך ההכרעה בתיק, אינני מוצא מקום לדון בקבילותה של העדות לנוכח טענות אלה ולנוכח טענות נוספות שהעלתה הסניגורית בדבר קבילות עדות שנגבתה בשעת לילה מאוחרת מאדם שנראה היה לחוקר שנמצא תחת השפעת סמים.

9. במשפט עצמו בחר הנאשם שלא להעיד.

קביעת העובדות:

10. לא מצאתי סיבה כלשהי שלא לקבל במלואה את עדותה של גב' יודקביץ' שהייתה סדורה והגיונית לחלוטין. אני מקבל את טענתה אודות תנאי הראות ששררו במקום. כמו כן, לא מצאתי סיבה כלשהי שלא לקבל את עדות השוטר זורי חי אודות הדברים שראה בעת שהגיע למקום ביצוע העבירה. עדויותיהם של יודקביץ' וחי מתחברות היטב לכדי סיפור אחד. בהקשר זה אציין כי מיקום הקטנוע הרלבנטי בין שתי מכוניות חונות לפי שתי העדויות מחזק את הקשר בין עדות העדה לעדות השוטר ומחדד גם את זיהויו של הקטנוע - כלומר, אין ספק שהקטנוע שהובל לתוך החניון הוא אותו קטנוע שבו התעסק הנאשם כשהשוטר הגיע למקום (במיקום ספציפי זה וודאי שלא היו שני קטנועים כטענת

הסניגורית בסיכומיה). העובדה שבתצפית מחלון דירתה נראה היה לעדה שהאדם שטיפל בקטנוע הצטייד בלום (מוט ברזל) ואילו בפועל מדובר היה לפי עדות השוטר במקל עשוי עץ אינה פוגמת כלל באמינותה של העדה, אלא רק מלמדת כי שני העדים לא תיאמו ביניהם עדויות. אינני סבור גם שלאבוד הרגעי של קשר העין של העדה עם האדם שהתעסק בקטנוע בזמן שניגשה להעיר את בן זוגה יש משמעות כלשהי, ואין ספק שהאדם שהתעסק בקטנוע לא התחלף באותן שניות ספורות. יצוין בהקשר זה שהעדה הצליחה להבחין מהחלון בלבוש של האדם החשוד והייתה מבחינה אם באורח פלא היה האדם מוחלף באותן שניות (דבר שכלל אינו אפשרי מבחינה מעשית). אינני רואה גם משמעות לכך שבדו"ח הממוחשב של השוטר נרשמה שעת טיפול מאוחרת יותר משעת האירוע, ואני מקבל את הסברו כי מדובר ככל הנראה בשעת הזנת הדו"ח. יש לציין בהקשר זה ששעת פתיחת האירוע המצוינת בדו"ח היא השעה שבה נקבה העדה כשעת האירוע. השורה התחתונה היא שאני קובע כי האדם החשוד שראתה העדה מחלונה הוא הנאשם שנעצר במקום על ידי השוטר. עדויות השניים מקבלות חיזוק בכך שהנאשם בחר שלא להעיד במשפט (לעניין זה ראו פסקה 38 בפסק דינה של השופטת אילה פרוקצ'יה בע"פ 2132/02 סלים קייס נ' מדינת ישראל (2007)).

11. לפיכך, אני קובע כי בליל 13.12.2014 לקראת השעה חצות הוביל הנאשם בידיו קטנוע שמספרו 118670 אל תוך חניון ברחוב בן שמן ברמת גן ושם "התעסק" באותו קטנוע באמצעות חפצים שונים.

12. הואיל ועדויות מחזיק הקטנוע ויפוי הכוח של בעליו הוגשו בהסכמה, אני קובע שהקטנוע אינו בבעלות הנאשם, מחזיק הקטנוע כלל לא מכיר את הנאשם במראה או בשם, ומכאן שכמובן הוא גם לא הרשה לו להשתמש בקטנוע.

האם עבר הנאשם את העבירה שבכתב האישום המתוקן, אשר מפני הרשעה בה התגונן ואשר בה ביקשה התביעה שארשיעו?

13. סעיף 413 לחוק העונשין שבו הואשם הנאשם בכתב האישום המתוקן ואשר כותרתו היא "שימוש ברכב ללא רשות", קובע כדלקמן:

הנוהג, משתמש או מעביר ממקום למקום, רכב ללא רשות מבעליו, ונוטש אותו במקום ממנו נלקח או בסמוך אליו, דינו - מאסר שלוש שנים; עושה כן ונוטש את הרכב בכל מקום אחר, דינו - מאסר חמש שנים.

סעיף 413 שבו הואשם הנאשם בכתב האישום המקורי ואשר כותרתו "גניבת רכב", קובע כדלקמן:

(א) הגונב רכב, דינו - מאסר שבע שנים.

(ב) הנוטל רכב ללא רשות מבעליו, והוא מעבירו למקום אחר או לאדם אחר בניסבות המצביעות על

כוונה שלא להחזירו לבעליו, אף אם עשה כל אחד מאלה על-ידי אחר, דינו כדין גונב רכב.

14. טוענת הסניגורית כי הנאשם לא נטש את הקטנוע (שהרי היה לצדו והתעסק בו בעת שנעצר) ולכן לא ניתן להרשיעו בעבירה שבה הוא מואשם בכתב האישום המתוקן, שהנטישה היא אחד מיסודותיה. בכך צודקת הסניגורית, ולכן אני מזכה את הנאשם מן העבירה שבכתב האישום המתוקן.

15. הסניגורית טוענת עוד, שלא ניתן להרשיע את הנאשם בניסיון לעבור את העבירה של שימוש ברכב ללא רשות, כיוון שלא הוכח כי כוונתו הייתה לנטוש את הקטנוע ובכך להשלים את ביצוע העבירה. הסניגורית אינה חולקת בהקשר זה על כך שהחל ביצועה של העבירה, אלא ממקדת את טיעונה ביסוד הנפשי של עבירת הניסיון שהוא המטרה להשלים את ביצוע העבירה של שימוש ברכב ללא רשות. לטענתה, יסוד נפשי זה לא הוכח.

16. נשאלת השאלה מה הן הכוונות האפשריות של אדם המשתמש ברכב של אדם אחר ללא רשותו. הכוונה החמורה ביותר היא כהגדרת עבירת הגניבה בסעיף 383 לחוק העונשין, כוונה לשלול את הרכב מבעליו שלילת קבע - בכך עוסק סעיף 413ב לחוק העונשין שבו הואשם הנאשם בכתב האישום המקורי (לנוכח תיקון כתב האישום ברור שהנאשם לא היה צריך להתגונן בפני אישום זה). כוונה חמורה פחות היא הכוונה לנטוש את הקטנוע בתום השימוש - בכך עוסק סעיף 413ג לחוק העונשין שבו מואשם הנאשם בכתב האישום המתוקן.

17. בסעיף 413ג לחוק העונשין משתמש המחוקק בפועל "נוטש". פועל זה הוא בעל משמעות קשה יותר בשפה העברית מאשר הפועל "עוזב" ובוודאי קשה יותר מאשר הפועל "משאיר", שכן יש בפועל "נוטש" יסוד של הפקרה וזניחת חובה. השימוש בפועל "נוטש" על ידי המחוקק מלמד לכאורה שכאשר אדם מחזיר ממש את הרכב לבעליו (ישירות ואולי גם באמצעות מסירתו למשטרה ואולי אף באמצעות אדם אחר) הוא אינו עובר את העבירה של שימוש ברכב ללא רשות שדורשת נטישתו של הרכב. עם זאת, יש לשים לב כי סעיף העבירה כולל גם מקרה של "נטישת" הרכב במקום ממנו נלקח, כך שמשמעות השימוש בפועל "נוטש" היא בכל זאת לא בלתי מוגבלת בהקשר זה.

18. אני מוצא שעניינו של הנאשם שבפניי אינו מחייב הגדרה מדויקת של גבולותיה של עבירת השימוש ברכב ללא רשות. זאת, כיוון שהנאשם השתמש בקטנוע השייך לאדם שאינו מכירו כלל והוא לא קיבל או אפילו לקח ממנו את מפתחותיו (לא מדובר במקרה של נער שהשתמש במכונית הוריו ללא רשותם באמצעות מפתחות שהחזיר להם בתום השימוש). כלומר, הנאשם כלל לא ידע למי עליו להחזיר את הקטנוע. גם במפגשו של הנאשם עם המשטרה הוא לא גילה כל רצון להחזיר את הקטנוע לבעליו. הנסיבות שבהן נעצר הנאשם לאחר שהוביל את הקטנוע בשעת לילה אל בין מכוניות חונות בתוך חניון ובשעה שהוא מתעסק בו באמצעות חפצים שונים מקימות נגד הנאשם חזקה עובדתית המבוססת על ניסיון החיים, שלפיה הוא לא התכוון להחזיר את הקטנוע לבעליו במובן שאותו תיארתי בפסקה הקודמת (וכאמור לעיל יש לשים לב כי גם נטישת רכב במקום שממנו נלקח מקיימת את יסודות העבירה). הנאשם לא

העיד במשפט ולא סתר חזקה עובדתית זו גם בשום ראיה אחרת, ולפיכך היא ממשיכה לעמוד נגדו (לעניין החזקה העובדתית העומדת נגד הנאשם ראו למשל ת"פ (תל אביב) 8276/04 **מדינת ישראל נ' חוסם אלקרם** (2006) ות"פ (באר שבע) 3974/06 **מדינת ישראל נ' עמוס אמזלג** (2008). לעניין חיזוק מסקנה מפלילה העולה מראיות התביעה בבחירת הנאשם שלא להעיד במשפטו ראו **פסק דין קייס** שהוזכר לעיל).

19. שאלה אחרונה היא האם ניתן להרשיע את הנאשם בעבירה של ניסיון לשימוש ברכב ללא רשות כאשר לא ידוע אם כוונתו הייתה לנטוש את הרכב (ואם כן - היכן) או לשלול אותו מבעליו שלילת קבע. כלומר, האם העובדה שייטכן שכוונתו של הנאשם הייתה לעבור את העבירה החמורה יותר של גניבת רכב (או לנטוש את הקטנוע הרחק מן המקום שבו לקח אותו) שוללת את האפשרות להרשיעו בניסיון לעבור עבירה של שימוש ברכב ללא רשות (ודווקא בחלופה הקלה ביותר שהיא נטישתו ליד המקום שממנו נלקח). התשובה לשאלה אחרונה זו היא שכאשר נסיבה כלשהי אינה ידועה, יש להניח את ההנחה המטיבה ביותר עבור הנאשם. במקרה זה יש להניח לטובת הנאשם שלא התכוון לשלול את הקטנוע מבעליו שלילת קבע, אלא התכוון לנטוש את הרכב במקום שממנו נלקח או בסמוך אליו.

20. לנוכח האמור לעיל אני מרשיע את הנאשם בניסיון לעבור עבירה של שימוש ברכב ללא רשות ונטישתו סמוך למקום שממנו נלקח לפי סעיפים 413ג רישא ו-25 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה היום, 19 בפברואר 2018, במעמד הצדדים.

[1] ת/7 וראו גם יפוי כוח של הבעלים הרשום ת/9, ת/10.

[2] ת/8

[3] נ/1

[4] פרוטוקול הדיון מיום 22.5.2017, עמ' 7, ש' 4.

[5] פרוטוקול הדיון מיום 22.5.2017, עמ' 8, ש' 1; עמ' 9, ש' 5-6.

[6] פרוטוקול הדיון מיום 22.5.2017, עמ' 8, ש' 30-31.

[7] פרוטוקול הדיון מיום 22.5.2017, החל בעמ' 9, ש' 22.

[8] פרוטוקול הדיון מיום 22.5.2017, עמ' 11, ש' 16-18.

[9] פרוטוקול הדיון מיום 22.5.2017, עמ' 10, ש' 1-5.

[10] 3/ת

[11] 6/ת

[12] פרוטוקול הדיון מיום 3.1.2018, עמ' 30, ש' 26 ואילך.

[13] פרוטוקול הדיון מיום 3.1.2018, עמ' 20, ש' 5-14.

[14] פרוטוקול הדיון מיום 3.1.2018, עמ' 30, ש' 9 ואילך.

[15] פרוטוקול הדיון מיום 3.1.2018, עמ' 30, ש' 12 ואילך.

[16] 4/ת

[17] 5/ת

[18] 4/ת, עמ' 2, ש' 29-32.

[19] פרוטוקול הדיון מיום 21.1.2018, החל בעמ' 33, ש' 2.

[20] פרוטוקול הדיון מיום 21.1.2018, עמ' 33, החל בש' 22.